

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америка; П'ЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СУД ВІЗВАВ СОВЕТСЬКОГО КОНСУЛЯ ЗВІДНЯТИ УЧИТЕЛЬКУ З ПІД СВОЄЇ ВЛАДИ

Нью Йорк, 12 серпня. — На сьогодні, в год. 10.30 ранку, советський консуль, Яків М. Ломакін, мав привести до стейтового Верховного Суду Оксану Степанівну Косенкіну, учительку советської школи в Нью Йорку, яка скорочилася на фармі в околиці містечка Нак, а яку консуль вивіз звідти в суботу 7 серпня і тримав під своєю сторожею. Суддя Дикстін видав наказ консулеві на підставі позову, внесеного Кристофером Еметом, президентом організації Комон Коз. У позові сказано, що Косенкіна знаходиться у в'язниці консула, запроторена туди „насиллям, обманом і терором“. Ломакін дістав судові визнання, однак заявив, що він не явиться в суді. На вістку про це суддя Дикстін заявив: „Я приневолю його до поєдуку“.

Емет вніс позов до суду без попередньої поради з департаментами стейту й справедливості. Після внесення позову і відмови консула урядові зазначених департаментів почали радитися, що з цієї справи зробити, коли вона заторує міжнародні права. Досі Америка не мала подібного випадку в минулому. Суддя Дикстін каже, що він видав наказ приставити Косенкіну до суду, щоб з'ясувати, чи він вивезений до Советів, де її чекає смерть, як вона сама твердить.

СЕКРЕТАР СОВЕТСЬКОЇ АМБАСАДИ АНАТОЛІ ГРОМОВ ВИПЛАЧУВАВ НА ГОРОДУ ШПИГАМ.

Вашингтон. — Під час дальшого переслідування панни Елизабет Бентлі про діяння американських комуністів як організованої шайки советських шпигів, вона виявила, що советським урядом, який виплатив їй \$2,000 нагороди за її прислуги, був Анатоль Громов, перший секретар амбасад в Вашингтоні. Він залишив своє становище в амбасаді 22 лютого 1946 і втік до Советів. Гроші передав Громов панні Бентлі 17 жовтня 1945 у Нью Йорку під невидним доглядом агентів Федерального Бюро Інвестицій Бентлі каже, що вона мусила прийняти заплату, бо Громов загрозив їй, що вона „стане зрадницею Росії“, коли не прийме. Пізніше панна Бентлі дістала ще Орден Червоної Зірки від Верховної Президії СРСР. „за незвичайно цінні прислуги для Росії“. Гроші й відзнаку передала вона до Ф. Бі Ая.

ТОВБИН НОВИМ СЕКРЕТАРЕМ ПРАЦІ.

Бостон. — Морис Товбин, посадивник Бостону, прийняв на значення на становище секретаря праці з рук президента Трумана. Він довго зводився з відомістю, чи прийме заофероване йому становище, а вкінці сказав, що служба країні є важливіша ніж служба стейтові й послужав заступником Товбина. Товбин є кандидатом на становище губернатора стейту Массачусетс за рамени Демократичної партії, тому важко йому було рішитися, що зробити. Становище секретаря праці є лише тимчасове, доки не зідеться новий конгрес. Ко-

„Голос Америки“ буде лунаєти і в українській мові від 1. жовтня

Вашингтон, 11. серпня. — Департамент стейту склав пляни для поширення на 50 відсотків денно радієвої програми „Голос Америки“, висиланої до країн советських сателітів. В тій цілі матеріал буде передаваний ще в 10 мовах, крім тих, які були вживані досі. Між ними є й українська мова, якої будуть вживати пів години денно. Тільки само часу призначено на передавання матеріалу в мовах арабській, перській і турецькій для Близького Сходу, і в португальській мові для західної Європи. Час на передачу матеріалу в німецькій мові для Австрії збільшено з пів години на цілу годину, а такий самий час призначено на висилку програми до Румунії, Греції, Болгарії й Югославії. Матеріал в англійській мові для Європи буде надаваний одинадцять і пів години, на місце дотеперішніх шости і пів годин денно.

Щоб уможливити висилку програми у всіх 32 мовах впродовж 40 годин на добу, департаменту стейту установити чотири могутні стації в тайних місцях в різних частинах світу. Радіовисилні в Голландії, Манілі й Мюнхені будуть посилені. Також будуть пороблені важливі інші зміни, щоб „Голос Америки“ міг вести пропаганду коштом 28.000.000, ухвалених конгресом на місце дотеперішніх 7.000.000.

Секретар Маршал обіцяє правну охорону для всіх свідків, що складають зізнання в конгресі. Вашингтон. — Секр. стейту Джордж К. Маршал з притиском заявив, що уряд дасть правну охорону всім свідкам, які складають зізнання перед комісією неамериканських діянь для розкриття шпигунських затій. Це сказав він під час пресової конференції, коли зійшла мова на покликаний учителів ньюйорської советської школи на свідків в конгресі. Якщо людина повинна з'явитися американським законам, тоді уряд дасть їй належну охорону, сказав Маршал. Коли запиталися, яке становище займе уряд в справі затримання учительки Косенкіни советським консулом у Нью Йорку, Маршал відповів, що ще не призбирано матеріалу про цю справу.

СУМНІВАЄТЬСЯ В МОЖЛИВІСТІ ПАЧУВАННЯ ШПИГІВ ЧЕРЕЗ О.Д.

Вашингтон. — Герв Дж. Льюїс, голова секції паспортних віз в департаменті стейту, заявив, що він сумнівається про можливість пачкування комуністичних агентів через Організацію Об'єднаних Держав. Він зізнався перед сенатською імміграційною комісією й назвав сенаторів Александра й Гарлова „полісменами“, яких обов'язком є бергти, щоб ніхто непокликаний не дістався в Америку.

В РУМУНІ ЗААРЕШТУВАЛИ БУВШОГО МІНІСТРА.

Букарешт, 12. серпня. (АП). — Румунське пресове агентство повідомило про арешт бувшого ліберального міністра Валера Романа та „цілого ряду його приятелів“. Усім закидується „економічний саботаж“ та „надухиття більшої суми грошей“.

ПРЕЗИДЕНТ НАЗНАЧИВ НАНОВО ДЕЛЕГАТІВ ДО АСАМБЛЕЇ О.Д.

Вашингтон. — З огляду, що конгрес розійшовся домі, не потвердивши назначення на висилку урядові становища, президент користується конституційного права на тимчасове їх назначення, заки конгрес зійдеться наново. У першу чергу він назначив делегатів до Асамблеї Об'єднаних Держав, яка збирається 21. вересня в Парижі. Між ними є ті самі, що були перше, а це: Джан Фостер Доль, пані Еліанн Рузвельт, Ворен Р. Остен і Филип С. Джесоп. Заступниками є: Бенджамін В. Коґен, Рей Атертон, Вільям Л. Торп, Ернест А. Грос і Френсіс Б. Сейр.

ПЕРЕМОГА В ГРЕЦІ ВПАВ ГОЛОВНИЙ БАСТІОН ЧЕРВОНИХ; ЧЕРВОНИМ ВІДТЯНО ДОРОГУ ВТЕЧІ.

Атени, Греція, 12. серпня. — Командування грецької армії вчора повідомило про здобуття національними військами Алевтіи, головного бастіону червоних на фронті в горах Граммос. Битва за цей бастіон тривала два дні і дві ночі та належала до найзапекліших за весь час громадянської війни. Прем'єр Софуліс, довідавшись про перемогу, заявив, що за останні чотири роки це є його найщасливіший день. Рівночасно з Алевтією здобуто цілий ряд дальших перемог та відтято більшовикам головний шлях масової втечі. Головна атака грецької армії тепер скерована проти Слімніци, головної бази постачання червоних з Алябанії. Загальне положення в Греції вже вважається за перерішене і на остаточний час заповідається наблизити закінчення війни та повне очищення грецької території від більшовиків.

Маршал про принципове становище Америки в розмовах в Москві

АМЕРИКА НЕ ЗАКЛЮЧАТИМЕ ДОГОВОРІВ ДЛЯ САМИХ ТІЛЬКИ ДОГОВОРІВ. — ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ КОМЕНТУВАТИ ТЕПЕРІШНЮ АКЦІЮ В МОСКВІ.

Вашингтон, 12. серпня. — Секретар стейту, ген. Джордж К. Маршал, заявив вчора на пресовій конференції, що Америка не шукає договорів зі Советським Союзом для самих тільки договорів, але завжди матиме на меті тільки важливі основні справи і їх справедливе поладження. Свою заяву ген. Маршал зложив у зв'язку з конференцією в Білгороді в справі міжнародного контролю річковства по Дунаю, але він відмовився якнебудь коментувати акцію західних дипломатів в Москві в справі Німеччини. Дунайську конференцію, на якій Совети намагаються безпardonно всіма накинати свою волю і диктувати, ген. Маршал подав як класичний приклад тих труднощів, з якими доводиться змагати західним дипломатам в стосунках з Москвою. Маршал не залишив жодного сумніву, що Америка не погодиться на запропоновану Советами систему річковства по Дунаю, яка практично означає скасування всякої свободи плавання по цій річці.

БРИТАНІЯ НАГАДУЄ СВОЇ ПРАВА ДО ДУНАЮ.

Београд, Югославія, 12-го серпня. — Британський представник на Дунайській конференції пригадав вчора права своєї країни до Дунаю, надані їй договором з 1921 р. і від яких вона не думає відступити теж в майбутньому. Він гостро критикував советські пропозиції, що мали б перемістити Дунай в приватну російську річку. Американський представник не забирав вчора голосу в справі, заторкненій британцем.

ГРИЗНИЙ СОВЕТСЬКИЙ ВИСТУП ПРОТИ ФІНЛЯНДІ.

Москва, 12. серпня. (АП). — Московська „Літературна Газета“ у вчорашньому виданні грізно накинута на новий фінський уряд прем'єра Фагергольма, порівнюючи його з тим з 1939 року, що довів до війни зі Советами. Советська газета закидує фінський урядові, що він намагається запровадити Фінляндію в „імперіалістичний англо-американський табір“.

АМЕРИКА, БРИТАНІЯ БРА- ЗИЛІЯ І ГОЛАНДІЯ ДОМАГА- ЮТЬСЯ БІЛЬШОЇ АКЦІЇ В СПРАВІ СКІТАЛЬНИКІВ.

Женева, 12. серпня. — Представники Злучених Держав, Британії, Бразилії і Голандії внесли вчора до Економічної і Соціальної Ради ОД спільну резолюцію, визнаючи всі країни прийняти на постійне поселення по можливості якнайбільшу кількість європейських скітальників та приспівити акцію переселення. В резолюції теж пропонується звернутися до країн їх походження всіх дітей-сиріт, які не мають опіки.

ЗАПОВІДАЮТЬ БЕЗУСПІШНІСТЬ ПЕРЕГОВОРІВ В МОСКВІ

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ВІДКИНУЛИ СОВЕТСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ; ПЕСИМІЗМ В ЛОНДОНІ І ПАРИЖІ.

Лондон, 12 серпня. — З добре поінформованих джерел сьогодні тут авторитетно заявили, що дипломатична акція західних союзників в Москві для мирного поладження советсько-західного конфлікту в справі Берліна і Німеччини увійшла в свою критичну стадію і в урядових колах Британії, Америки і Франції дивляться дуже песимістично на можливість досягнення ще будь-якого порозуміння. Діло в тому, що на спільній конференції в понеділок советський міністер закордонних справ Молотов видвинув цілий ряд пропозицій, які є не до прийняття західними союзниками та вони їх відкинули. Західні дипломати в Москві одержали повідомлення держатися попередніх інструкцій і тепер ще тільки залежить від Советів чи і до якої міри вони схочуть змінити своє дотеперішнє становище. Якщо ні, ціла дипломатична акція буде закінчена без результату. На найближчий час заповідається ще одну конференцію з Молотовим і якщо розмови з ним не дадуть вислід, західні дипломати, можливо, будуть намагатися відбутися ще одні і цим разом вже кінцями наради зі Сталіним. В дотеперішніх пропозиціях Москва мала домагатися відступлення західних союзників від самих основних принципів їх дотеперішньої політики в Берліні і Німеччині, не даючи в заміну жодних конкретних обіцянок зі свого боку, тільки залишаючи „відверті двері“ для дальших переговорів. Західні союзники зі свого боку погоджувалися на переговори, але тільки під умовою, що раніше буде перервана блокада Берліна, а над іншими справами можна буде поговорити. Вони теж принципово відкидають советські домагання до Рурцини та до зміни постанов Лондонського договору.

ПОГЛИБЛЕННЯ ПЕСИМІЗМУ В ПАРИЖІ.

Париж, 12 серпня. — Останні повідомлення з Москви ще тільки поглибили існуючий там вже і без того песимізм щодо можливостей дипломатичного поладження советсько-західного конфлікту. В урядових колах тут вже не бачать жодних можливостей успіху після того, як Москва рішуче відмовилася перервати блокаду Берліна перед переговорами, видаючи з свого боку такі передумови, що їх в жодному разі не можуть прийняти західні союзники. Тут загально вважається, що ціла дипломатична акція готова закінчитися нічим ще до кінця цього тижня. В місцевих урядових колах вказують теж на безуспішність і недоцільність ще однієї конференції зі Сталіним.

СОВІТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ АМЕРИКУ ЗА ЗЛОМАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ДОГОВОРІВ.

Женева, 12 серпня. — На вчорашніх нарадах Економічної і Соціальної Ради ОД советський представник обвинувачував Злучені Держави, що вони зламали свій торговельний договір зі Советами з 1939 р. та нарушили закінчення „ленд-лізу“ в 1945 р.

БЕЛЬГІЯ ПІДПИСАЛА ТОР- ГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР ЗІ ЗАХІДНИМИ ЗОНАМИ.

Берлін, 12 серпня (АП). — Два дні тому в цьому місті підписано торговельний договір між Бельгією та американсько-британською зоною Німеччини. На підставі цього договору Бельгія доставить західним зонам товарів вартості 84.000.000 доларів а з Німеччини одержить їх на суму 75.000.000 доларів. Крім того західні зони доставлять Бельгії автомашини, вартості 35.000.000 доларів.

ДА ЛЬ ШЕ ЗАГОСТРЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 12 серпня. — Положення в Берліні протягом останніх 24 годин почало знову прибирати загрозливо гостру форму. Тому, що в наслідок советської фінансової політики містова грозна банкрутство, західні союзники рішили припинити дальший переплив грошей з їх секторів у советський та встановити в своїх секторах головний міський банк і міську касу, що досі були в советському секторі. Зі советського боку повідомлено, що американці перервали телефонний зв'язок з Берліна з трьома місцями в советській зоні. Американці заперечують це повідомлення. З боку західних союзників повідомлено, що Берлін має резерви харчів на 27 днів та що повітряне постачання можна буде зробити дещо більше і відкрити його теж під час зими.

СОВЕТСЬКА ПРЕСА ПРОТИ ПЕРЕГОВОРІВ В ЗАХОДІ.

Москва, 12 серпня. — В советській пресі вчора появилася перша редакційна стаття на тему советсько-західної політичної кризи і дипломатичної акції в Москві. Видаваний в англійській мові „Нью Таймс“ твердить, що всілякі розмови зі західними союзниками є зайві, бо вони змагаються до створення свого „колоніального режиму“ в Німеччині та продовжування в безконечність своєї окупації і тому Советський Союз повинен закрити свій окремий мирний договір з цією Німеччиною та здійснювати свою власну політику.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ РОЗВАНТАЖУВАТИ АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ.

Париж, 12 серпня. — У Франції почали проявлятися перші наслідки комуністичної війни проти пляну Маршалу, як опанованих комуністами частини французьких портових робітників відмовилася розвантажувати американські кораблі. В наслідок цієї акції процес відвантажування припиняється приблизно на 30% очевидно коштом французького народу. Уряд робить відповідні заходи проти цих саботажів.

БЕЛЬГІЯ ПІДПИСАЛА ТОР- ГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР ЗІ ЗАХІДНИМИ ЗОНАМИ.

Берлін, 12 серпня (АП). — Два дні тому в цьому місті підписано торговельний договір між Бельгією та американсько-британською зоною Німеччини. На підставі цього договору Бельгія доставить західним зонам товарів вартості 84.000.000 доларів а з Німеччини одержить їх на суму 75.000.000 доларів. Крім того західні зони доставлять Бельгії автомашини, вартості 35.000.000 доларів.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREDPIATA:	SUBSCRIPTION RATES:	
Ha rok	\$7.00	One year
Ha tri miesci	\$3.75	Six months
	\$2.00	Three months

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-4882.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідальна.

Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Вок 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БІЛЬШЕ УВАГИ ГРОМАДСЬКИМ СПРАВАМ

Широкий загальний американський українців приділяє рідше замало уваги громадським справам. Це спостерігається скрізь і в усіх галузях нашого громадського життя. У висліді, наша громадська робота поступала черепашиним кроком, якщо взагалі поступала, а поодинокі її ділянки постійно заросли бур'яном безділля. Громадську роботу і громадські справи у нас відкладають на такий далекий плян і узаможнюють їх від стільки всьляких „обставин“, з погодою включно, що практично у нас справ не полагоджуються ані на час, ані забагато.

Щоб не бути голословним, наведемо кілька прикладів.

Справа нашого ЗУАДКомітету та його допомогової акції. З широких пресових звідомлень відомо, що цей Комітет зробив та що дальше робить і що це має зробити. Загальний перегляд цієї роботи дали звіти ексекютивного директора д-ра В. Галана, та керівника допомогової акції в Європі, адв. І. Смаку, під час недавніх зборів дирекційної ради Комітету. В пресі періодично друкуються повідомлення про те, що зробив та чого добився Комітет, час до часу появляються теж звіти про те, що в справі допомогової нашим братам в Європі зробили американці, але майже не має повідомлень про те, що в цій самій справі роблять українські громади. Повідомлень нема, бо немає роботи. Американські фермери підписують аплікації на спровадження українських скитальників, а скільки тих аплікацій вже підписали українці? Допомоговий Комітет виконує роботу і дає допомогу вартості багатьох десятків тисяч доларів, а скільки їх складають українці? В пресі постійно появляються заклики Комітету, щоби організувати по громадам Переселенці Осередки, а скільки тих осередків вже організовано? Скільки придано нових членів для Комітету, щоби забезпечити йому мінімальну фінансову базу? Впорядку, ми вибрали Комітет і доручили йому керівництво цими справами. Проте, що може зробити Комітет, як ми не дамо йому відповідних засобів, якщо не слухатимемо його закликів та якщо не підтримаємо всього його зусиль? Якщоб ми громадою виконали свої обов'язки так, як свої виконує вибраний нами Комітет, тоді й не було б потреби ставити запитання, на які не можна дати відповіді.

Подібно мастяє справа і з Конгресовим Комітетом. Загальне положення в світі й актуальність української справи в ньому дають цьому нашому представництву великі можливості і накладають великі обов'язки. Але як з ними може дати собі раду Комітет, як протягом тримісячної кампанії ми поставили йому до розпорядження заледви 8,000 доларів, тоді як він потребує щонайменше 50,000?! Впорядку, тепер ваканційні місця, „огірковий сезон“ і т. п., але чи раніше було інакше і чи пороблено відповідну підготовку, щоби в найближчих місяцях було краще? Місяці гарячі, але наші громадські потреби ще гарячіші. Бо існує небезпека, що заки ми прохолодимося, то наші справи згорять на нічому. Заки ми роздумаємося виставити потрібну кількість посвідчень про мешкання і працю для наших скитальників, то для них вже готово не стати місця, бо його займуть інші національні групи. Заки ми витрясемо якого долара на допомогову акцію ЗУАДК та на політичну працю УКК, ми готові втратити найкращу нагоду та найважливіший час, якого опісля вже за жодну суму не повернути.

Тому, не зважаючи на літні місяці, більше уваги громадським справам!

„Приходь і будь з нами“

„Come and Join us“ — це перура: „Світовий мир — наша проблема“, е газлом вже 11-ої з черги річної конвенції Ліги Української Молоді Північної Америки, запровадженої на „лейбор дей вік-енд“ в днях 4, 5 і 6 вересня в Акрон, Огайо.

Конвенції нашої молоді, та взагалі її публичні виступи вже мають свою традицію і славу. Під час війни вони були перервані головно тим, що велика частина цієї молоді виконувала свою повинність та служила своїй батьківщині чи то на фронтах в рядах Американської Армії, чи то в індустрії, приготувавши зброю для своїх друзів на фронті, чи в інших галузях суспільного життя країни під час війни. Багато з цієї молоді зловили свої буйні голови на війні в далекій заморській країні в обороні своєї країни та своїх вольностей. Багато з них вернулись на свої давні місця з видимими слідами воєнних переживань і боротьби і всі ті, що вернулись, сьогодні з багатомовним значком „honorable discharge“ — почесно відпущені, виконують мирну працю, завжди готові знову захистити своє право на неї та на свої вольності в своїй вільній країні.

Війна, її перебіг і кінець перемагає не залишає теж без впливу на кристалізацію світогляду нашої молоді. Безпосередня, чи посередня зустріч з жорстоким ворогом та чужими країнами і їх режими та цілий ряд інших подій і проблем останнього десятиріччя були цим тлом, на якому оформився та закріпився характер нашої молоді, як суцільної складової частини теперішньої американської генерации. При цьому теж це її „американське“ і „українське“ найшло відповідну синтету, більше, чи менше з'ясовану, більш і застосовується в практичному поступуванні.

Досі нам доводилося зустрічатися вже багато всьляких голосів на тему нашої молоді, багато оцінок позитивних і негативних. Але фактом є, що ці голоси і оцінки були більше, скільки б; зовнішнього порядку, поверховні, безглибокої аналізи та без належного розуміння самої суті справи.

Ми не думаємо запускатися в ці проблеми глибше на цьому місці, бо це не є темою статті. Ми тільки стверджуємо факт і твердимо, що наша молодь не є ані ліпша, ані гірша, як загаль американської молоді. На цьому тлі і з тої точки зору треба розцінювати і її українську сторінку та намагати поліпшувати позитивні прикмети і прояви під

цим оглядом.

З тої точки зору ми підходимо і до запровадженої конвенції.

Залишаючи її оцінку на після того, як вона відбувається, хочеться тільки ствердити, що вже в самій підготовці помітний чималий прогрес, як порівнявати хочби з попередніми двома роками. Цим разом конвенція запроваджується на дуже широку скалю і під її знаком готово бути ціле місто Акрон в конвенційних днях. Можливо, що власне місце конвенції до цього багато приналежало, бо було б годі, щоби під знаком конвенції української молоді стояла така світова метрополія, як Нью Йорк. Проте, в Акрон цілком левно не має стільки нашої молоді, щоби сама могла належно програму підготувати і виконати. Але її заслуга в тому, що вона намагається все відповідно організувати та підшукати відповідні сили позамісцеві.

В запроваженій програмі конвенції вже можна додати відповідний баланс між поодинокими частинами програми, як наряду, культурний виступ і дозвілля. В нарадах готові знову захищати своє право на неї та на свої вольності в своїй вільній країні.

Війна, її перебіг і кінець перемагає не залишає теж без впливу на кристалізацію світогляду нашої молоді. Безпосередня, чи посередня зустріч з жорстоким ворогом та чужими країнами і їх режими та цілий ряд інших подій і проблем останнього десятиріччя були цим тлом, на якому оформився та закріпився характер нашої молоді, як суцільної складової частини теперішньої американської генерации. При цьому теж це її „американське“ і „українське“ найшло відповідну синтету, більше, чи менше з'ясовану, більш і застосовується в практичному поступуванні.

Всіх наших друзів та не наших друзів ми зустрінемо в Акроні в конвенційні дні, і всі ми будемо разом працювати, щоб зробити цю конвенцію успішною.

Всіх наших друзів та не наших друзів ми зустрінемо в Акроні в конвенційні дні, і всі ми будемо разом працювати, щоб зробити цю конвенцію успішною.

З великими газетними заголовками над повідомленнями про закінчення дипломатичну акцію в Москві, про події в Німеччині та важливі щоденні події в нашій власній країні майже губляться короткі коментарі про розвиток громадської роботи в Греції. А проте, події в Греції належать чи не до найважливіших в сьогодинньому світовому конфлікті та в цілому комплексі зв'язаних з ним справ. Бо для кожного ясно, що там йдеється про збаву у війні між розсвареними греками, ані тільки про режим та владу в тій країні. Навпаки, на схилах гір Грамос вирішується те, що намарно намагаються розв'язати дипломати в Москві. Події в Греції є без сумніву мінітурою того, що в ближчій чи дальшій майбутності стане проблемою світу: остаточна розв'язка суцільного конфлікту між демократичним заходом і тиранським Сходом.

Виявлені в останньому конгресовими доповідями події в нашій власній країні можуть нам дати тільки деяке уявлення того, що призведе до теперішньої драми в Греції. Конгресові переселенці у справі советської шпигунської афери розкривають нам цілу безодню і грозу того, що усіми неможливими способами і засобами робить Москва в усіх країнах. Тоді, як наші сини і брати своєю кров'ю рятували Москву за залізних обіймів її гітлерівського союзника, ця сама Москва вела найпогіршу шпигунсько-підривну роботу в нашій країні поза плечами нашого уряду. Власне тоді, як Америка рятувала Москву від загубелі, та сама Москва вже приготувала загубелі Америці. Грошею, що її одержувала у формі найрізноманітніших допомог і „ленд-лізів“ коштом американських платників податку,

Москва платила за зраду Америки, нагороджуючи зрадників ще я своїми „орденами“. Найблища будучність викаже чи і скільки тисяч понерло теж в прикрашених червоном орденом карманах тих кількох продажних шкур, що ще до сьогодні надуживають доброго імені американських українців та слугуть Москві, зраджуючи Америку і український нарід, з якого походять.

Власне на підставі цього розкриття большевицької зради в Америці можна собі виробити уявлення, що мусило діятися в такій важливій для Москви під стратегічним оглядом Греції. Ця малі, героїська країна, яка ставила такий подивували мужній опір гітлерівській та мусолінівській навалі, яка склала такі великі жертви в боротьбі проти цих окупантів, вже з перших днів після закінчення війни стала знову жертвою большевицького ворога людства. Тоді, як західні демократичні держави почали думати про мир і відбудову, почали шукати способів і засобів на лікування понесених у війні ран, Москва зраду й почала сама дальше точити в них кров. Греція, з огляду на своє стратегічне положення та своє рідне становище проти нового поневолення, впала першою жертвою москвського спадкоємця Гітлера. З тою тільки різницею, що Москва вже не вислала своїх орд явно і в білий день, але скрито і підступно, прикриваючи їх грецькою назвою. В цьому то й ціла огида злочинці Москви, що для своїх загарбницьких цілей вона підбурює брата на брата, здобуваючи одних своїми обудунями гаслами, а інших прямо купуючи за юдини гроші та свої червоні ордени.

З останніх повідомлень з Греції виходить, що грецька драма зближається до кінця.

Всякі дальші міркування на

тему конвенції були б ще переначасні. Ми віримо в найкращі інтенції нашої молоді, знаємо теж її енергію, ініціативу, розмах і солідність у виконанні своїх задумів. Ми хотіли б тільки висловити побажання, щоби конвенція не закінчилась на самій конвенції, але щоби теж винесла відповідні рішення, які мали б практичне застосування в дальшій праці та в дальшому розвитку нашої молоді. Аби кожний учасник конвенції залишив її зі збільшеним почуттям гордості свого українського походження та з більшою і яснішою свідомістю про обов'язки, які з того походження випливають. Аби кожний знав і знала, що він є сином, чи дочкою такого

ГРЕЦЬКА ДРАМА

самого батька і матері, мільйони яких переживають найстрашніше лихоліття на своїй рідній українській землі, придушені чоботом грізного ворога, а інші каруються на бездоріжжях скитання по світі. Та найважливіше, аби з тої гордості і з тої свідомості зродилася і закріпилася потреба відповідного чину. Бо цього вимагає не тільки українське походження, але й принадлежність до великого американського народу та його ролі і завдання в світі. Справа світового миру і справді нашою справою. З такими побажаннями до конвенції та в такій вірі і в таких переконаннях ми й від себе кличемо: приходьте і будьте з нею, нашою молоддю!

Виявлені в останньому конгресовими доповідями події в нашій власній країні можуть нам дати тільки деяке уявлення того, що призведе до теперішньої драми в Греції. Конгресові переселенці у справі советської шпигунської афери розкривають нам цілу безодню і грозу того, що усіми неможливими способами і засобами робить Москва в усіх країнах. Тоді, як наші сини і брати своєю кров'ю рятували Москву за залізних обіймів її гітлерівського союзника, ця сама Москва вела найпогіршу шпигунсько-підривну роботу в нашій країні поза плечами нашого уряду. Власне тоді, як Америка рятувала Москву від загубелі, та сама Москва вже приготувала загубелі Америці. Грошею, що її одержувала у формі найрізноманітніших допомог і „ленд-лізів“ коштом американських платників податку,

Москва платила за зраду Америки, нагороджуючи зрадників ще я своїми „орденами“. Найблища будучність викаже чи і скільки тисяч понерло теж в прикрашених червоном орденом карманах тих кількох продажних шкур, що ще до сьогодні надуживають доброго імені американських українців та слугуть Москві, зраджуючи Америку і український нарід, з якого походять.

Влада грецької армії очисує ще останні терени від большевицьких горилівців. Їх „богди“ Маркос зі своїм „урядом вільної Греції“ вже своєчасно втік під опіку свого москвського покровителя в Альбанії і в її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загибелі. А ці, тимчасом, всьляко пробувають літа слідами свого „вождя“ і теж втікають. До загибелі б'ються головно ті нападники спартианці, що повірили в ехидні гасла „волі“ з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторитет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру“.

Докладно, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Грамос, що готові боротися до загибелі „проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але такий справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути її до країни в своє „народів поневолені коло“.

Вільна Греція означає могутній демократичний бастион, що стоїтиме на сторожі не тільки Середземного моря, але теж цілого Орієнту.

В своїх міркуваннях на тему подій в Греції американська преса віддає найбільше призначення самому грецькому народові, його урядові і його війську, що протягом останнього десятиріччя вписало стільки слави на своїх прапорах. Але тут не можна поминати й тої великої прислуги, яку віддала для рятунку Греції наша власна країна та наш уряд. Власне в найкритичніші для Греції моменти, тоді як британські війська були відкликани та як Греція опинилася на самому березі большевицької пропасті, прийшла для неї наша рідна допомога в рамках відомої Доктрини Трумана. Сьогоднішня перемога Греції є не тільки тріумфом грецького народу, але теж тріумфом демократичного світу з Америкою на чолі. Доктрина Трумана для загроженого большевизмом народів виправдалася. Вона з подвійною силою та з подвійною вартістю виправдалася б, якщоб її поширено теж на поневолені Советами народи, зокрема на демократичний авангард поза самою залізною завісою, на український визвольний рух.

Влада грецької армії очисує ще останні терени від большевицьких горилівців. Їх „богди“ Маркос зі своїм „урядом вільної Греції“ вже своєчасно втік під опіку свого москвського покровителя в Альбанії і в її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загибелі. А ці, тимчасом, всьляко пробувають літа слідами свого „вождя“ і теж втікають. До загибелі б'ються головно ті нападники спартианці, що повірили в ехидні гасла „волі“ з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторитет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру“.

Докладно, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Грамос, що готові боротися до загибелі „проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але такий справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути її до країни в своє „народів поневолені коло“.

Вільна Греція означає могутній демократичний бастион, що стоїтиме на сторожі не тільки Середземного моря, але теж цілого Орієнту.

В своїх міркуваннях на тему подій в Греції американська преса віддає найбільше призначення самому грецькому народові, його урядові і його війську, що протягом останнього десятиріччя вписало стільки слави на своїх прапорах. Але тут не можна поминати й тої великої прислуги, яку віддала для рятунку Греції наша власна країна та наш уряд. Власне в найкритичніші для Греції моменти, тоді як британські війська були відкликани та як Греція опинилася на самому березі большевицької пропасті, прийшла для неї наша рідна допомога в рамках відомої Доктрини Трумана. Сьогоднішня перемога Греції є не тільки тріумфом грецького народу, але теж тріумфом демократичного світу з Америкою на чолі. Доктрина Трумана для загроженого большевизмом народів виправдалася. Вона з подвійною силою та з подвійною вартістю виправдалася б, якщоб її поширено теж на поневолені Советами народи, зокрема на демократичний авангард поза самою залізною завісою, на український визвольний рух.

Влада грецької армії очисує ще останні терени від большевицьких горилівців. Їх „богди“ Маркос зі своїм „урядом вільної Греції“ вже своєчасно втік під опіку свого москвського покровителя в Альбанії і в її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загибелі. А ці, тимчасом, всьляко пробувають літа слідами свого „вождя“ і теж втікають. До загибелі б'ються головно ті нападники спартианці, що повірили в ехидні гасла „волі“ з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторитет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру“.

Докладно, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Грамос, що готові боротися до загибелі „проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але такий справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути її до країни в своє „народів поневолені коло“.

Влада грецької армії очисує ще останні терени від большевицьких горилівців. Їх „богди“ Маркос зі своїм „урядом вільної Греції“ вже своєчасно втік під опіку свого москвського покровителя в Альбанії і в її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загибелі. А ці, тимчасом, всьляко пробувають літа слідами свого „вождя“ і теж втікають. До загибелі б'ються головно ті нападники спартианці, що повірили в ехидні гасла „волі“ з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторитет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру“.

Докладно, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Грамос, що готові боротися до загибелі „проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але такий справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути її до країни в своє „народів поневолені коло“.

Вільна Греція означає могутній демократичний бастион, що стоїтиме на сторожі не тільки Середземного моря, але теж цілого Орієнту.

В своїх міркуваннях на тему подій в Греції американська преса віддає найбільше призначення самому грецькому народові, його урядові і його війську, що протягом останнього десятиріччя вписало стільки слави на своїх прапорах. Але тут не можна поминати й тої великої прислуги, яку віддала для рятунку Греції наша власна країна та наш уряд. Власне в найкритичніші для Греції моменти, тоді як британські війська були відкликани та як Греція опинилася на самому березі большевицької пропасті, прийшла для неї наша рідна допомога в рамках відомої Доктрини Трумана. Сьогоднішня перемога Греції є не тільки тріумфом грецького народу, але теж тріумфом демократичного світу з Америкою на чолі. Доктрина Трумана для загроженого большевизмом народів виправдалася. Вона з подвійною силою та з подвійною вартістю виправдалася б, якщоб її поширено теж на поневолені Советами народи, зокрема на демократичний авангард поза самою залізною завісою, на український визвольний рух.

Влада грецької армії очисує ще останні терени від большевицьких горилівців. Їх „богди“ Маркос зі своїм „урядом вільної Греції“ вже своєчасно втік під опіку свого москвського покровителя в Альбанії і в її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загибелі. А ці, тимчасом, всьляко пробувають літа слідами свого „вождя“ і теж втікають. До загибелі б'ються головно ті нападники спартианці, що повірили в ехидні гасла „волі“ з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторитет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру“.

Докладно, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Грамос, що готові боротися до загибелі „проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але такий справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути її до країни в своє „народів поневолені коло“.

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім ученицям і незчисленным жертвам комунізму — присвячую.

Автор.

15)

„Куркуль“. За політекономією комунізму, тобто чисто теоретично, (куркуль) — кулак це тип людини назвичайно жадної, яка живе і розширюється виключно за рахунок чужої праці. Він жичить бідинок до нового врожаю один мішок зерна, а по врожаю бере з бідинок два мішки зерна, тримає шинок, в якому спокое бідноту, наживаючи на цьому гроші, дає в позичку гроші на надвичайно високі %, всьляко обдурює бідинок, скуповує за безцінок в бідинок землю, на якій потім за дарма працює бідинок і т. д. А в дійсності воно зовсім інакше виглядало. Та й самі комуністи, грабуючи „куркуль“, добре розуміли, що між тим теоретичним куркулем, зазначеним в політекономії і цим, якого вони ліквідували, як „класу“, не було нічого спільного, бо не було жодних тип ознак.

Отже, в дійсності, на 99% цього категорії „кулака“ комуністи відносили таких селян, які занадто любили працювати, буквально дні і ночі длубалися в землі, старанно її обробляли, робочих рук їм ніколи не бракувало, бо вони мали величезну родину.

Були такі „куркульські“ родини, які тримали своє господарство наявністю трьох поколінь в одній хаті.

Така родина могла складатися з 30 і більше осіб.

Коли б таку родину розпорошили, то це були б звичайні жебраки.

Власної землі такий „куркуль“ міг мати аж 10 гектарів та дві-три пари коней і дві-три корови.

Маючи залишки робочих рук, він „куркуль“ деякого з членів своєї родини посилав на заробки в місто, або до поміщика, а покладаючись на ще достатню кількість робочих рук, він працював на бідинок, беручи у того ледаря землю за другу, або третю колицю собі.

Отже, перша ознака такого „куркуля“ була велика родина, зразкове ведення свого господарства, хвороблива любов до праці у всіх її формах, бездоганна чеснота, тверезе життя і побожність.

Згряв кремлівських авантюри

нікві знала, що тип такої людини ніколи не буде підтримувати комунізму, власне тільки тому ця категорія найчесніших труженників нещадно грабувалася, нищилася, зліквідовувалася, як „клас“.

Вже пізніш, в 1929 році, було офіційно проголошено „урядом“ про зліквідування „куркуля“, як „класу“, а до 1929 року „куркуль“ ще захоочувано до колгоспів.

Власне кажучи, починаючи з 1920 року і по 1929 рік весь час ішла пропаганда і агітація за організацію колгоспів.

В цьому напрямку вся кремлівська згряга, тобто комуністи, ліві і праві опортуністи — діляли спільно.

Але та пропаганда не дала ніяких наслідків, бо бідинок дивилися на середняків і „куркуль“, а середняки дивилися на „куркуль“, а „куркуль“ слухалися свого розуму і до колгоспу не зголошувалися.

Пригадує, як ще в 1920 році йшла щадена пропаганда за комуні і СОЗ-и. З'явилися такі шахраї, які доводили, що коли будуть СОЗ-и, комуні і колгоспні, тоді буде не життя, а рай. Всі будуть рівні. Не буде тоді ніяких командирів над нами. Всі будуть працювати і не буде жодного панароба.

Ну, а хто ж буде розпоряджатися нами? Хто буде казати нам, що, як і коли робити? — запитували у того „агітатора“.

„Хто? Всі ми будемо командувати“, — відповів він.

А хто ж буде працювати, коли ми всі будемо командувати? — запитували у того „агітатора“.

„Хто? Всі ми будемо командувати“, — відповів він.

А хто ж буде працювати, коли ми всі будемо командувати? — запитували у того „агітатора“.

„Хто? Всі ми будемо командувати“, — відповів він.

А хто ж буде працювати, коли ми всі будемо командувати? — запитували у того „агітатора“.

„Хто? Всі ми будемо командувати“, — відповів він.

„Агітатор“ продовжує: Кількі та волами ми у колгоспі працювати не будемо, а все будуть робити машини. Орати, — машини, косити, молодити і возити зерно до комори, — машини...

— А щож тоді ми всі будемо робити? Горілку пити? — кричить хтось з натовпу.

— Не перебивайте мене... Врожай тоді в нас буде такий, який нам і не снився, бо дошеш ми будемо самі керувати, (селяни аж роти пороздзявлялися слухаючи), скажемо, сьогодні нам потрібний дощ, наїтискуємо гудзик машинерії не дощ, а ціла злива падає на землю.

— Ткайте, товариші, а то цей товариш „агітатор“ вас потопить в своєму дощі... Брехні, — крикнув хтось, а натовп весь аж покотився від сміху.

— Прошу не перебивати мене. Хто не хоче слухати, прошу залишити збори! Так отже, про дощ. Не треба дощу —

натиснув на другий гудзик цієї ж машинерії і дощ перестав... — Семене, підійди, будь ласка до цієї агітаторської машинерії і натисни того гудзика, що припинить зливу, — хтось галасує в натовпі.

Знову натовп, як несамовитий, заревавав, заїржав.

— Товариші! Це контрреволюція! Це ворожий виброк! Це помий ваги напевно „куркуль“! — кричить він в натовпі. — Хто це мені перешкоджає об'єхати? Хто ображає мене? Ображає мене не знає, чи об'єхати владу „робітників і селян“! Я протестую і збори закриймо.

І він мав рацію тому, що ображав такого шахрая, як він, це означає ображати і тих шахраїв з центру, бо різниці між ним і ними не було ніякої.

(Дальше буде).

натиснув на другий гудзик цієї ж машинерії і дощ перестав... — Семене, підійди, будь ласка до цієї агітаторської машинерії і натисни того гудзика, що припинить зливу, — хтось галасує в натовпі.

Знову натовп, як несамовитий, заревавав, заїржав.

— Товариші! Це контрреволюція! Це ворожий виброк! Це помий ваги напевно „куркуль“! — кричить він в натовпі. — Хто це мені перешкоджає об'єхати? Хто ображає мене? Ображає мене не знає, чи об'єхати владу „робітників і селян“! Я протестую і збори закриймо.

І він мав рацію тому, що ображав такого шахрая, як він, це означає ображати і тих шахраїв з центру, бо різниці між ним і ними не було ніякої.

(Дальше буде).

натиснув на другий гудзик цієї ж машинерії і дощ перестав... — Семене, підійди, будь ласка до цієї агітаторської машинерії і натисни того гудзика, що припинить зливу, — хтось галасує в натовпі.

Знову натовп, як несамовитий, заревавав, заїржав.

— Товариші! Це контрреволюція! Це ворожий виброк! Це помий ваги напевно „куркуль“! — кричить він в натовпі. — Хто це мені перешкоджає об'єхати? Хто ображає мене? Ображає мене не знає, чи об'єхати владу „робітників і селян“! Я протестую і збори закриймо.

І він мав рацію тому, що ображав такого шахрая, як він, це означає ображ

На вічну пам'ять українцям, що упокоїлися в Німеччині

Під час другої світової війни в німецькій землі упокоїлися навики багато тисяч українців, одні замучені гітлерівськими катами, інші згинули від бомб, а ще інші померли від каторжної праці в німецькій неволі. Цим усім українським жертвам в Німеччині українські імігранти намагаються збудувати тепер тривкі пам'ятники. На цю тему подибуємо інтересні інформації Президії Комісії Охорони Могил при ЦПУЕ, надруковані у фюртському „Часі“. В них говориться:

Заходом ініціативної групи людей доброї волі організовано у вересні 1946 р. при ЦПУЕ у Франкфурті н. М. Комісію охорони могил. До цієї комісії ввійшли представники обох церков, обласного комітету, повітових комітетів, СХС тощо. Комісія взяла собі за завдання упорядкувати могили похованих на німецьких цвинтарях українців, що загинули в Німеччині роками 1939/45, купувати площі під пам'ятники, та ставити на них їх, завести архів померлих українців та видати альманах на їхню честь.

У процесі своєї роботи комісія охорони могил дійшла до переконання, що різні німецькі міста політо кров'ю українських зарпоборців, а також густо засіяно їхніми, здебільшого безіменними тілами, німецькі кладовища.

Від 1939 р. українські зарпоборці десятками вмирали кожної днини по таборах і десятками ховали тіла їх або спаливали, а попіл зсипали до приготування ровів-могил. Точної статистики померлих наших людей за тих кошмарних часів з'ясується серед сов. окуп. частин в Австрії, а ще на більшу скалю — в Німеччині.

Загально відомо, що дезерція з рядів червоної армії в останньому часі незвичайно зросла, поширилась на старшинський склад і спричинила найбільшу журбу совєтському командуванню. Зокрема до поважних розмірів вона дійшла серед частин, стаціонарних

наших похованих братів, та поставлено багато гарних пам'ятників, збудованих за проектом цієї ж комісії. Усі вони своєю художньою формою відрізняються від пам'ятників інших народностей, на кожній є напис українською, а нижче англійською та німецькою мовами такого змісту: „На вічну пам'ять українцям, що упокоїлися в німецькій землі в роках війни 1939/45 і скитальства“.

Усі ці пам'ятники урочисто були посвячені, а на гарно упорядкованих могилах від-

правлено павахиди.

Стараннями комісії охорони могил поставлено дотепер пам'ятники в Лйорі, Франкфурті-Гехсті, Сосенгаїмі, Кастері, Ганаав, Візбадені, Герсфельді, Брауншвайгу та ін., а ще принаймні в 25 місцевостях треба поставити такі пам'ятники. Стараннями ж коштом К. О. М. закінчується монументальний пам'ятник на головному Франкфуртському кладовищі, що буде одним з наших найкращих пам'ятників поставлених тут в Німеччині. Найближчими тижнями цей пам'ятник буде закінчено і тоді відбудеться його посвячення за співучастю високого духовництва наших церков, представників наших організацій та установ на еміграції й запрошених гостей.

В червоній армії назріває неспокій

Під таким наголовком віденський кореспондент „Дейлі Телеграф“ з 19 липня, між іншим, пише, що у віденському парку цими днями хтось розкинув більшу скількість летючок: ч. 15. періодичного часопису антисоціалістичної організації в червоній армії, червень, 1948“. Я чув багато разів, — пишеться в кореспонденції, — про розповсюдження добре законспірованої протисовєтської літератури серед бійців червоної армії, але ж тепер перший раз побачив на власні очі одну з таких протисовєтських летючок. В згаданій летючці говориться про дезерцію з червоної армії, обжаловується совєтський уряд в готуванні нової війни і описується бруральні кривди та надуриття, які мають місце в червоній армії і в Росії. Такі летючки масово поширюються серед сов. окуп. частин в Австрії, а ще на більшу скалю — в Німеччині.

Загально відомо, що дезерція з рядів червоної армії в останньому часі незвичайно зросла, поширилась на старшинський склад і спричинила найбільшу журбу совєтському командуванню. Зокрема до поважних розмірів вона дійшла серед частин, стаціонарних

в Україні та на Мадярищині. Частина дезертирів проникнула в останньому часі до британської смуги в Австрії. Саме і в згаданій летючці є мова про зростання дезерції.

На іншому місці летючка обговорює справу харчових пайків у червоній армії і вказує на такий дивовижний факт, якого не можна зустріти в ніякій армії, в ніякій державі, бо аж п'ять ріжнородних харчових придлів перераховує для червоноармійців: від найнижчого для звичайного рядовика, аж до найвищого, призначеного для старшин НКВД. Далі пишеться в цій летючці про те, чому то знято із становища командира гарнізону генерала Лебеденка. Він провинився у тому, що ходив на церковні Богослуження до російської церкви. Також говориться, що арештовано двох совєтських старшин за те тільки, що вони були одружені з емігрантками.

Летючка закінчується словами: „Народи довідалися правду про кровожадний і невірний характер большевизму. Вони не хочуть служити справі поневолення і підбою вітчизинних країн. Вони шукатимуть на заході безпеки і дої“. — (Українська Думка).

Военно-господарські спроможності СССР.

(УБІ) Часопис „Франкфуртер Рундшав“ помістив статтю відомого публіциста, економіста й радіокоментатора Генрі Тейлора про господарський потенціал Совєтського Союзу. Автор стверджує що у світі існує перебільшене уявлення про цей потенціал немов би то він є не обмежений. З території СССР лише одна восьма части-

на є родюча, а решту становлять ліси (половина всієї території), пустелі й діки простори. Щоб прогодувати свої 192 мільйони людей СССР має лише стільки простору, скільки ЗДА мають для своїх 142 мільйонів. Тому Росія завжди буде й правдоподібно залишиться далі одним з найбільш голодуючих районів світу. Совєтська проіндустриальність розміщена в трикутнику Ленінград-Україна-Зах. Сибір, і є завдяки цьому своєму положенню дуже вразлива на удари, що виявилися вже під час останньої війни, в якій СССР поніс дуже великі втрати (58% рухомого залізничного складу, 45% сталевих продуктів, 44% електроенергетичної спроможності, 55% видобутку вугілля), через що совєтський господарський потенціал знизився з 42% до 25% господарського потенціалу ЗДА. Якщо господарське життя СССР розвиватиметься нормально, то в 1951 році воно дорівняє стану господарства ЗДА з 1904 року. СССР матиме тоді річну продукцію нафти у 60 мільйонів тонн, тобто стільки, скільки ЗДА мали на початку 20-их років. Через брак нафти совєти можуть лише 40% свого вугілля витрачати на потреби важкої промисловості. СССР відчуває та-

СТО ДВА-ЛІТНЯ БАБУСЯ.—Пані Франсес Е. Снайдер з Факс-Чейз, у Пенсильвенії, святкувала недавно свої 102-літні народини. Вона відчитала сама при цій нагоді всі телеграфічні і листовні побажання, які насіли? ли до неї — не живаючи окулярів. Вона живе з своєю дочкою і більшу частину свого часу проводить на читанні газет (без окулярів) і слуханні радіа.

У „визволеній“ Західній Україні

(УБІ). Маємо можливість подати образ становища на Україні, а зокрема на Західній Україні на підставі оповідань очевидця, який недавно втік звідтиля в Німеччину. Згаданий втікач мав можливість жити на Волині й спостерігати тамошнє життя, одначе це, що він оповідає про Волинь, відноситься також і до Галичини, де становище подібне.

Перше, що кидається в очі у волинських містах і селах, це велика кількість совєтського війська і... „прочан“ з центральної України. У кожному меншому містечку стаціонарне більший відділ війська, переважно з частин МГБ (колишнє НКВД). Мета такої концентрації війська ясна: це боротьба з українськими підпіллями. Моторизовані большевицькі групи їздять по полях, патрулюють по лісах, вишукуючи схованки українських підпілляків - революціонерів. Вояки під час облоги ходять з довгими, загостреними на кінцях залізними прутами, якими штовхають у солому в клунях, у загати біля хат, підозрюючи, що там переховуються підпілляки.

Друге явище, про яке ми згадували, це великі кількості приїжджих з центральної України, які приїжджають у Західну Україну, щоб купити там у несколективізованих селян дещо харчевих продуктів. Серед них є не тільки жінки, але навіть безногі й безрукі інваліди „вітчизинної війни“. Щоб якийсь прожити, вони примушені їхати у заможні області, де ще можна купити дещо з харчевих продуктів. Ім не раз доводиться зводити цілі бої з міліцією й НКВД, які хочуть конфіскувати у них роздобуті харчі. Становище інвалідів особливо важке. Так, напр., інваліди 2-гої категорії (без одної ноги, або руки тощо) дістають від держави місячно 70 карбованців, тобто якраз стільки, скільки в офіційній продажі коштує літр горілки.

Особливо багато блукає по селах безпритульних дітей, які ходять від хати до хати, прохаючи милостині. Цікаве, що серед них дуже багато дітей навіть з центральних мовсьовських областей. Становище селян у Західній Україні з кожним роком гіршає. Тому, що ніхто з селян не хоче добровільно йти до колгоспів, влада накладає на них великі податки, думаючи тим змусити їх „добровільно“ йти в колгосп. Так, напр., селянин, що має до 3 гектари землі, мусить платити збіжжям по 3,5 центнаря (360 кілогр.), від гектара податку, не враховуючи ще великого грошевого податку. Чим більше господарство, тим більша ставка податку від десятини. Але селяни тягнуть з останнього, щоб сплатити податок і тим не дати владі приводу до приписання їх до колгоспу. Буває так, що бідніші селяни віддають на податок все зібране збіжжя, а тоді йдуть заробляти собі ще додатково на прожиття. Крім цих податків, селян мучать ще ріжними „нарядами“ для вивезення дерева, часто на віддалі кількадесяти кілометрів, і т.п. Все цього допильнують спеціально прикріплені до кожного села уповноважені районної управи. Багато родин заможніших селян, або тих, члени яких були замішані в повстанському рухові, чи взагалі були підозрілі большевицькій владі, вивезено в глибину СССР. Зокрема широкі розміри набрала ця акція в жовтні 1947 року. Молоді по селах дуже мало, а то майже нема. Хто не згинув у повстанні, або не втік, то того забрали до війська (м. ін., дуже великий відсоток, до 40% мобілізованих у 1944 році згинувло на фронті) або

Що писала „Свобода“ тому 40 років?

13. серпня 1908 р.

УКРАЇНСЬКІ ГІМНАЗІЇ НА БУКОВИНІ.

Як звідомляє „Діло“ австрійський міністер скарбу згодився почати будову будинку української гімназії в Кіцмані, на Буковині, на державний кошт. Так само згодився уряд покривати кошти утримання української гімназії у Виджниці. У такий спосіб буковинські українці будуть мати три державні українські гімназії (перша є в Чернівцях).

КОНКУРС НА НАПИСАННЯ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ.

Головний уряд У. Н. Союзу розписує оцим конкурсом на написання таких шкільних підручників для американсько-українських шкіл: Буквар; Перша Читанка; Матій Катехизм. Умовини: Підручники мусять бути написані фонетикою, пригоровлені до тутешніх обставин і писані на лад англійських підручників, однак мусять бути подані короткі відомості про стару батьківщину (історія й географія України). Катехизм мусить бути писаний фонетикою, має бути практичний і має дістати опробуату Преосв. Владика С. С. Ортинського. За найліпші праці буде нагородо за перші дві книжки по \$100, а за Катехизм \$50. Реченець до 1. січня 1909 р.

до шкіл ФЗО, по закінченні сьчно, а ціни приблизно такі (подаємо для орієнтації ціни з Рівного): кілограм чорного хліба — 10 карб., кілограм масла — 70 карб., приношені черевки — 400 крб., приношені шинеля — 700-800 карбованців. Якими настроями живе населення? Чекає на війну! — падає відповідь утікача. (Промінь).

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛЛЯ
ЗІРКА НОВЕЛ
ДОКЛЯ ГУМЕННА
Зміст: 1. Пахощі польових квітів; 2. Сосна чекає нудя; 3. Барбос Пятій; 4. Куркульська вілля.
Ціна 15 центів.
Замовляти враз в належністью слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Все можна замовляти Календар У. Н. Союзу на 1949 рік.

В наступному 1949 році припадає 55-та річниця з дня заложення Українського Народного Союзу. З цієї нагоди Головний Уряд У.Н.С. рішив видати ювілейний Календар-довідник У. Н. Союзу на 1949 рік, що крім звичайних календарних матеріалів матиме теж основні енциклопедичні інформації про У. Н. Союз, про Америку і Україну та про українців у цілому світі і про всі ділянки їх життя та творчости, як теж багатий літературний відділ. Календар вже є в підготовці і мав би появитися вже з кінцем жовтня цього року. До співпраці в його редакції запрошено найкращі українські сили, як теж представників українських громад з усіх країн і континентів. Цей великий Календар-довідник мав би бути дальшим поширенням та доповненням відповідних видань У. Н. Союзу, що появилися досі. Він повинен стати настільною книгою кожного українця в Америці і закордоном, необхідно в праці і надовілі. В Календарі кожний українець матиме всі найбільш необхідні інформації і цей Календар подуманий справді як дорадник і розрадник кожного. Незважаючи на великі кошти видання, вартісних матеріалів та багатих ілюстрацій, ціну Календаря встановлено тільки на один долар за примірник. Проте, з огляду на великі кошти друку і паперу, Календар появиться тільки в обмеженій кількості і тому хто хоче запевнити собі його одержання, повинен негайно виповнити подане внизу замовлення та вислати його разом з належністю до Адміністрації „Свободи“ на подану внизу адресу. Це повинні зробити не тільки члени У. Н. Союзу, але й весь широкий загал американсько-українського громадянства, бо Календар У. Н. Союзу на 1949 рік це буде справді настільна книга для кожного українця. Тільки негайне замовлення може забезпечити вам її одержання. Тому поспішайте з виснажкою замовлення. (Прохаємо витяти, чітко виповнити і негайно разом з належністю переслати на адресу „Свободи“).

ЗАМОВЛЕННЯ НА КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК

До Адміністрації „Свободи“
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Я, _____, замовляю
(Ім'я і прізвище)
оцим Календар У. Н. Союзу на 1949 рік в кількості _____ примірників і на ту цінь переслати чек (моні ордер) на суму \$ _____ як належитість по \$1.00 за примірник.

Підпис (шукати по-англійськи).

Адреса: _____

ВИПРОДАЖ КАЗОК-БАЙОК

- 1. Надзвичайний Заодій. Детективний роман М. Старка, в півтвердій оправі, 262 сторін 85 ц.
 - 2. Казки Вільгельма Гауффа. Частина I. — 6 оповідань з малюнками; сторін 128 60 ц. Частина II. — 5 оповідань з малюнками; сторін 128 60 ц.
 - 3. Казки Бехштейна. Частина I. — 29 оповідань з малюнками; сторін 160; в твердій оправі 50 ц. Частина II. — 34 оповідань з малюнками; сторін 112; в твердій оправі 50 ц.
- Конан Дойль: „Знак Чотирьох“ — гарне оповідання; сторін 190; в твердій оправі 75 ц.

Всі разом за ціну \$2.00

Ці прегарні казки-байки й оповідання маєте нагоду набути тепер по зниженій ціні. У вільний час будете мати щось веселого прочитати і своїм дітям розказати.

Замовлення слати на адресу: „СВОБОДА“

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

